

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.09.2004, sp. zn. 11 Tdo 514/2004, ECLI:CZ:NS:2004:11.TDO.514.2004.1

Číslo: 38/2005

Právní věta:

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. spočívající v tom, že proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřipustné, lze uplatnit pouze za situace, kdy je dán některý z obligatorních důvodů uvedených v ustanovení § 11 odst. 1 tr. ř., pro které nelze trestní stíhání zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno, neboť výlučně v tomto ustanovení trestní řád taxativně vypočítává důvody nepřipustnosti trestního stíhání. Jiné namítané vady, byť se týkají průběhu trestního stíhání (např. vedení trestního stíhání na základě usnesení o jeho zahájení, které neobsahuje všechny obligatorní náležitosti vyžadované ustanovením § 160 odst. 1 tr. ř.), nezakládají důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.09.2004

Spisová značka: 11 Tdo 514/2004

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důvody dovolání, Nepřipustnost trestního stíhání

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř.
§ 265 odst. 1 písm. e) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání podané obviněným R. H. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2003, sp. zn. 5 To 434/2003, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 5 T 99/2003.

Z odůvodnění:

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 23. 7. 2003, sp. zn. 5 T 99/2003, byl obviněný R. H. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák., za který byl podle § 250 odst. 2 tr. zák. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem.

2. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se uvedeného trestného činu dopustil tím, že dne 16. 10. 2000 v P. v autobazaru A. – A. P. uzavřel se společností GE C. l., a. s., leasingovou smlouvu na pronájem osobního motorového vozidla zn. Škoda Favorit 135 LS v prodejní hodnotě 64 950 Kč, když zaplatil akontaci a první splátku ve výši 21 000 Kč jako podmínku převzetí vozidla, žádnou další splátku již nezaplatil a vozidlo nevrátil poškozené společnosti, přičemž tuto smlouvu uzavřel i přesto, že si byl vědom skutečnosti, že nebude moci splátky hradit, protože ho čeká výkon dvou trestů odnětí svobody v celkovém trvání 20 měsíců, když do výkonu trestu odnětí svobody byl dodán dne 31. 1. 2001 a oba tresty vykonal dne 30. 9. 2002, a dále mohl vzhledem k těmto odsouzením předpokládat, že jej pravděpodobně čeká nástup zbytku dalšího nepodmíněného trestu odnětí svobody; tím způsobil poškozené společnosti GE C. l., a. s., škodu ve výši 43 950 Kč.

3. Odvolání obviněného proti tomuto rozsudku bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2003, sp. zn. 5 To 434/2003, podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto.

4. Proti citovanému usnesení Městského soudu v Praze podal obviněný R. H. dovolání, jež opřel o dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. V jeho odůvodnění především oběma soudům vytkl nedostatky při zjišťování okolností naplňujících subjektivní stránku stíhaného trestného činu, když podle názoru dovolatele na základě provedených důkazů a jejich vyhodnocení nebylo prokázáno jeho úmyslné zavinění. Dále pak uvedl, že trestní řízení nesplňuje základní předpoklady řádného zákonného procesu podle čl. 8 LPS. Samotné zahájení trestního stíhání totiž podle dovolatele postrádá zákonné atributy, neboť v něm chybí jakýkoli popis subjektivní stránky jeho jednání. Přitom, jak již opakovaně konstatoval Ústavní soud, jde-li o úmyslný trestný čin, musí být uveden v záznamu o sdělení obvinění (nyní v usnesení o zahájení trestního stíhání) i popis subjektivní stránky trestného činu. Postrádá-li sdělení obvinění tuto podstatnou okolnost, pak jej nelze považovat za zákonné zahájení trestního stíhání. Obviněný v tom spatřuje porušení svého ústavního práva garantovaného ustanovením čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

5. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že podaným dovoláním jsou ve skutečnosti vytýkány vady, které zákon jako důvod dovolání nepřipouští.

6. Dovolací soud se předně vypořádal s námitkami obviněného R. H. vztahujícími se k údajnému neprokázání jeho úmyslného zavinění, které ovšem vycházejí z jiného skutkového stavu, než k jakému dospěly soudy v předcházejícím řízení. Tyto námitky skutkové povahy tudíž nenaplňují žádný ze zákonných dovolacích důvodů.

7. Obviněný ve svém dovolání též namítá, že trestní řízení porušuje ustanovení čl. 8 Listiny základních práv a svobod tím, že již samotné usnesení o zahájení trestního stíhání postrádá zákonné atributy, neboť v něm chybí jakýkoli popis subjektivní stránky jeho jednání. Přitom odkazuje na nálezy Ústavního soudu, podle nichž v záznamu o sdělení obvinění (nyní v usnesení o zahájení trestního stíhání) musí být uveden i popis subjektivní stránky trestného činu. Postrádá-li sdělení obvinění (usnesení o zahájení trestního stíhání) tuto podstatnou okolnost, pak jej nelze považovat za zákonné zahájení trestního stíhání. V takovém pochybení spatřuje obviněný porušení svého ústavního práva zaručeného v ustanovení čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

8. I ve vztahu k této námitce Nejvyššímu soudu nezbyvá než konstatovat, že svým obsahem nenaplňuje žádný zákonný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 tr. ř.

9. Výše uvedená argumentace dovolatele by mohla zdánlivě odpovídat dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. spočívajícímu v tom, že proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřipustné. Tento dovolací důvod je však svou dikcí omezen tak, že jej lze podle názoru Nejvyššího soudu uplatnit pouze na situace, kdy je dán některý z obligatorních důvodů uvedených v ustanovení § 11 odst. 1 tr. ř., pro které nelze trestní stíhání zahájit, a bylo-li již

zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno. Jde totiž o jediné ustanovení, v němž trestní řád vypočítává důvody nepřípustnosti trestního stíhání, a to taxativním způsobem. V tomto výčtu ustanovení § 11 odst. 1 tr. ř. však není obsažen důvod, který by spočíval v tom, že proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání na základě jeho nezákonného zahájení v důsledku absence obligatorní náležitosti usnesení o zahájení trestního stíhání (resp. dříve sdělení obvinění) podle § 160 odst. 1 tr. ř. Tento důvod proto nelze akceptovat ani jako důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř.

10. Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší soud ve vztahu k citované dovolací námitce považuje za vhodné poznamenat, že pravděpodobně je důsledkem přehlédnutí postupu úkonů přípravného řízení. V jeho rámci totiž bylo původní usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 4. 2. 2003 zrušeno usnesením státního zástupce ze dne 26. 2. 2003, a to mimo jiné z důvodů totožných s předmětnou námitkou dovolatele. Následně pak bylo dne 14. 5. 2003 vydáno nové usnesení o zahájení trestního stíhání, které již popis skutkových okolností vztahujících se k znakům subjektivní stránky trestného činu obsahovalo, a to v podstatě ve stejném rozsahu jako ve skutkové větě výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně.

11. S přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem dospěl Nejvyšší soud k závěru, že obviněný R. H. podal dovolání z jiných důvodů, než jaké jsou uvedeny v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř., a proto postupoval podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. a dovolání obviněného odmítl.